

OBSAH

I. KAPITOLA

VAŽ SI ŘEMESLA!

KUTNÁ HORA – DŮSTOJNOSTÍ PRVNÍ MĚSTO PO PRAZE 9

Kutná Hora jako dárek? Kdepak! – Co prozradil terén – Nejdokonalejší báňský řád Evropy – Zmrzlíci a šmitny – Jak pětadvacet kutnohorských havířů dobylo Krétu – Co ještě stojí za zmínku

CECHY – SDRUŽENÍ EXISTUJÍCÍ OD 13. STOLETÍ 22

Od řezníků k perníkářům – Kloboučníci, zvonáři, kováři a zámečníci – Cechovní znaky a rozdávační králové – Co ještě stojí za zmínku

II. KAPITOLA

STALO SE

BITVY NA MORAVSKÉM POLI – DŮKAZ, ŽE KAŽDÝ CHVILKU TAHÁ PILKU 27

Střet budoucího zetě s budoucím tchánem – Kdo chce moc, nemívá nic – Schytala to i Morava – Pár klípků na závěr – Co ještě stojí za zmínku

BRANIBOŘI V ČECHÁCH – „HOSTÉ“, V JEJICHŽ ČELE STÁL HRABIVÝ BRATRANEC OTA 33

Novostavba v pustině – Rabovat a rabovat – Otčím jako poslední překážka – Co ještě stojí za zmínku

KRESČAK – MÍSTO, KDE PADL NEVIDOMÝ ČESKÝ KRÁL 36

Rytířská forma sebevraždy – Překvapení? – Jezdec nad jiné zdatný – „Francouzským králem budu já“, volali oba – Co ještě stojí za zmínku

DEKRET KUTNOHORSKÝ – LISTINA VYDANÁ KVŮLI ZTRACENÉMU TITULU? 43

Potížista Viklef a „tříhlavá“ církev – Vracený titul – O palec (zřejmě) nikdo nepřišel – Zbyněk Zajíc a Kostnice – Co ještě stojí za zmínku

LIPANY – NIKOLIV NÁRODNÍ TRAGÉDIE, NÝBRŽ NUTNOST 50

Boj začal před bouřkou – Dvě lsti a dva útěky – Co ještě stojí za zmínku

III. KAPITOLA

KÁMEN KE KAMENI

LEVÝ HRADEC – HRADIŠTĚ, V NĚMŽ ZAČALO ČESKÉ KŘESŤANSTVÍ 55

Dobré místo k bydlení – Vykousnutá rokle – Pravý Hradec – Co ještě stojí za zmínku

PŘIMDA – HRAD S PRVNÍM PREVÉTEM U NÁS 59

Legenda... – ...a skutečnost – Co ještě stojí za zmínku

PRVNÍ DOCHOVANÝ ČESKÝ KAMENNÝ MOST – STAVBA, KTERÁ ŠLECHTÍ MĚSTO PÍSEK 61

První ho přešel jelen – Pluli pod ním i lososi – Co ještě stojí za zmínku

RABÍ – NEJROZSÁHLEJŠÍ HRADNÍ ZŘÍCENINA ČECH 63

Kudy tudy do hradu – Nešťastné obléhání – Půta a jeho opice – Pár zajímavostí na závěr – Co ještě stojí za zmínku

**BEZDĚZ – HRAD DOBYTÝ AŽ PO VÍCE NEŽ PĚTI
STALETÍCH 67**

*Ostré omítky – Čertovka a Velká věž – Královský palác a kaple se střílnami –
Kritizovaná matka Kunhuta – Co ještě stojí za zmínku*

RADNICE – BUDOVY PLNÉ HISTORIE 73

*Pražská radnice Staroměstská – Brněnská Stará radnice –
Co ještě stojí za zmínku*

KRAKOVEC – HRAD S NEJTEPLEJŠÍM INTERIÉREM 78

Hrad podobný zámku – Od příkopu po parkán – Co ještě stojí za zmínku

**SION – POSLEDNÍ HUSITSKÉ
RACHITICKÉ „HNÍZDO“ 82**

*Smýšlení nezměnil – Stačil dým a oheň – Třípatrová šibenice – Co ještě stojí
za zmínku*

IV. KAPITOLA

NEJEN CHLEBEM ŽIV JE ČLOVĚK

ČTYŘI KRONIKY – DÍLA, Z NICHŽ KAŽDÉ JE JINÉ 85

*Latinsky napsaná „Chronica bohemorum“ – Česky a ve verších vyvedená
„Dalimilova kronika“ – Latinsky psaná „Chronicon aulae regiae“ čili
„Zbraslavská kronika“ – „Kronika Trojanská“, český překlad z latiny –
Co ještě stojí za zmínku*

ĎÁBLOVA BIBLE – NEJVĚTŠÍ RUKOPIS SVĚTA 94

Ďáblík se dvěma jazyky – Cestování po zemi – Co ještě stojí za zmínku

**OD „HOSPODINE POMILUJ NY“ PO „NOVÉ RADY“ –
ČESKÁ LITERÁRNÍ SMĚS 99**

*Dvě písně – Veršovaný epos – Mandevillův cestopis – Středověká
encyklopedie „Lucidář“ – „Ptačí zahrádka“ a „Nové rady“ – Co ještě stojí
za zmínku*

**KLAUDIÁNKA – NEJSTARŠÍ TIŠTĚNÁ
A PŘEVŘÁCENÁ MAPA ČECH 107**

*Erby, král, váhy a vozy – Labe pramení v dolní části –
Co ještě stojí za zmínku*

V. KAPITOLA

BYLO NEBYLO

**DRACI A SANĚ – OBĚTI ŘÍMSKOKATOLICKÝCH
SVATÝCH 111**

*Draci byli u nás zápornými hrdiny – Hlavním českým drakobijcem
se stal sv. Jiří – Odkud se vzali? – Co ještě stojí za zmínku*

**PŘEMYSL ORÁČ – LITERÁRNÍ HRDINA,
KTERÝ NEORAL 117**

Pročpak právě úhor? – Neprůkazná věštba – Co ještě stojí za zmínku

**KNĚŽNA LIBUŠE – PŘEJMENOVANÁ MARKRABĚNKA
MATYLDA 119**

*Neexistující kněžna – Panující Matylda – Do Canossy nepůjdeme –
Co ještě stojí za zmínku*

**SÁZAVSKÝ KLÁŠTER – DVAKRÁT VÝJIMEČNÁ
CÍRKEVNÍ STAVBA 122**

Poustevník-stavitel – Papež nepomohl – Co ještě stojí za zmínku

**ČERTOVA BRÁZDA – „DÁLNICE“,
VYHLOUBENÁ VODOU ČI ČLOVĚKEM? 126**

*Čert, hranice či tektonický zlom – Obchodní stezka? –
Co ještě stojí za zmínku*

VI. KAPITOLA

KDO BYL KDO

KAREL I. VELIKÝ – DLOUHÁN A NÁŠ VÝZNAMNÝ

SOUSED 130

Měřil téměř 190 cm a holdoval astronomii – Jeho slabou stránkou byly ženy – Nejraději měl Čáchy – ... kde slavili korunovaci i dva čeští králové – Co ještě stojí za zmínku

OLDŘICH ČECH – PRVNÍ ČESKÝ

NÁVŠTĚVNÍK TIBETU 136

„Utajená“ mise – Zlato, kam se člověk podívá – Bota na hlavě? – Studený Tibet a hudba v údolí – Alabastrová rakev – Bestseller, který oblétl svět – „Ukradený“ král Jan – Co ještě stojí za zmínku

JAN HUS – ŘÍMSKOKATOLICKÝ KNĚZ,

JENŽ NETUŠIL, CO ZPŮSOBÍ 148

Nedocenená osobnost středověku – Menší, zavalitý, bezvousý a s čelní pleší – Od Kozího hrádku po Krakovec – Čtyřletá hostina zvaná kostnický koncil – Šestero kostnické stěhování – Zvony odbíjely 15 hodin – Jak šlechta hájila Jana Husa – Co ještě stojí za zmínku

JAN ŽIŽKA – LAPKA, VOJEVŮDCE A HRADNÍ PÁN 168

Prchlec ve službách krále – Táborů bylo povícero – Nebyl kalich jako Kalich – Několik zajímavostí na závěr – Co ještě stojí za zmínku

JERONÝM PRAŽSKÝ – HUSŮV ŽÁK,

JENŽ ODVOLAL SVÉ ODVOLÁNÍ 176

Řečník a švihák se smyslem pro humor – Nepromyšlená cesta a psychický kolaps – Smutná sobota 30. května roku 1416 – Co ještě stojí za zmínku

PROKOP HOLÝ – HUSITSKÝ KNĚZ, JENŽ SE HOLIL A BYL

OCENĚN ŘÍMSKOKATOLICKÝM KARDINÁLEM 180

Studia mu umožnil bohatý strýc – Věděl, že u Lipan vše skončí – Co ještě stojí za zmínku

**MARTIN KABÁTNÍK – AUTOR PRVNÍHO ČESKY PSANÉHO
CESTOPISU 184**

*Turecká čistota i tolerance a betlémské stáje – Přes 500 let stará reportáž
z Egypta – Co ještě stojí za zmínku*

**BOHUSLAV HASIŠTEJNSKÝ – LATINSKY PÍŠÍCÍ
HUMANISTA 191**

Vzdělaný cestovatel a hradní pán – Co ještě stojí za zmínku

**VIKTORIN KORNEL ZE VŠEHRD – ČESKY PÍŠÍCÍ
HUMANISTA 196**

*Erbovní strýcovství – Necht' Češi píší česky! – Polekaná šlechta –
Nespravedlivá ústava – Co ještě stojí za zmínku*

VII. KAPITOLA

OD VŠEHO TROCHU

**LOVCI MAMUTŮ – LIDÉ,
KTERÍ SE NÁM PODOBALI? 201**

*Mohli by se prý procházet po pražském Václaváku – Dvě Venuše a každá jiná
– Mamuti do jam nepadali – Randili s neandrtálci? – Co ještě stojí za
zmínku*

**ŘÍMANÉ V ČESKÉM KRÁLOVSTVÍ –
MÁLO PŘIPOMÍNANÁ „NÁVŠTĚVA“ 209**

*Legionářské tábory – Správní centrum – Děšť Marca Aurelia – Co ještě stojí
za zmínku*

**KELTOVÉ – NÁROD, JENŽ VZNIKL
V ČESKÉ KOTLINĚ? 213**

*Keltové se představují – Kouzelníci zvaní druidové – Největší keltské hradiště
v Čechách – Nálezy na Berounce – Staré Hradisko a Staré zámky –
Nejcennější keltská památka – Co ještě stojí za zmínku*

TATAŘI – NÁJEZDNÍCI, KVŮLI NIMŽ**VZNIKLA PRAHA 223***Zachraň se, kdo můžeš – Tataři a Praha – Zeman Svatoš a olomoucká fikce –
Co ještě stojí za zmínku***VYŠEHRADSKÝ PALÁC – SÍDLO,****OD NĚJŽ NESKÁKAL ŠEMÍK S HORYMÍREM 228***Začneme opsanou pohádkou – Kanovnické stoly se prohýbaly pod jídlem
a vlastním pivem – Období největší slávy Vyšehradu, a pád – Co ještě stojí za
zmínku*

Nejdůležitější použitá literatura 233

Rejstřík 236

